

Våld i nära relationer - att upptäcka våldsutsatthet

PREMICARE

Dokumentstyrning	
Publicerades 2019/04/05 av Linda Nordlöf	
Typ av dokument:	Rutin
Omfattar yrkesgrupp/er (tex, alla, dsk, läk):	Alla
Revideringsansvarig:	Annika Pettersson
Godkänd av:	Emma Björk
Nästa revisionsdatum:	2023-06-07

Bakgrund

Våld i nära relationer är ett stort folkhälsoproblem som ger såväl akuta som kroniska skador av både fysisk och psykosocial natur. Våldserfarenheter har stor negativ påverkan på hälsa och livskvalitet, och våld kan vara en bakomliggande orsak till många olika symtom och sjukdomar.

Hälso- och sjukvården har ansvar för att våldsutsatta kvinnor och män får ett adekvat medicinskt och psykosocialt omhändertagande. Hälso- och sjukvården ska också dokumentera skador och på begäran utfärda rättsintyg som underlag för rättsliga beslut.

Begreppet våld i nära relationer inkluderar både psykiskt, fysiskt och sexuellt våld, liksom hot om våld. Våldet kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer, samt inom andra familje- och släktrationer.

Den vanligaste formen av våld i nära relation utövas av en man mot en kvinna som mannen har eller har haft ett förhållande med. Våld i nära relationer kan även ta sig uttryck i hedersrelaterat våld och förtryck.

Styrdokument: Region Västernorrlands riktlinje Våld i nära relationer

<https://intranat.rvn.se/sv/information-och-arbetsatt/vardens-arbetsatt/vald-i-nara-relationer/>

Upptäcka och identifiera

En förutsättning för att sjukvården ska kunna erbjuda adekvat vård, stöd och hjälp är att våldsutsattheten upptäcks.

Patienter som är utsatta för våld i nära relationer söker hälso- och sjukvården för akuta skador eller kroniska effekter orsakade av våld. Många skäms för sin situation och berättar inte spontant om våldet. Genom att fråga ökar möjligheten att få kännedom om tidigare eller pågående våldsutsatthet, och därmed möjlighet att göra en korrekt anamnes.

Frågan om våldsutsatthet bör ställas rutinmässigt till alla patienter över 18 år. Om man har som rutin att fråga alla patienter blir frågan avdramatiserad för både vårdgivare och patient.

Exempel på hur du kan inleda:

"Dagens forskning visar att det finns en stark koppling mellan en rad sjukdomar och att vara utsatt för våld. Därför ställer jag några frågor till alla patienter jag träffar".

Ställ raka frågor. Eftersom alla patienter inte har en klar bild av vad som definieras som våld eller ser sig själva som misshandlade, kan det ibland vara viktigt med konkreta exempel:

- Har du någon gång blivit slagen/knuffad eller på annat sätt skadad av någon närstående?

- skriftlig information och telefonnummer till Kvinnofridslinjen, kommunens socialtjänst, Kvinnojouren.
- Finns det barn i familjen? Om det finns minderåriga barn i familjen ska orosanmälan göras till socialtjänsten.
 - Uppmuntra patienten att göra en polisanmälan
 - Erbjud återbesök/tid hos kurator på hälsocentralen

Utförda åtgärder samt vilka symtom eller tecken som har observerats och som väckt misstanke om att den vuxne har utsatts för våld eller andra övergrepp ska dokumenteras i patientjournalen.

Dokumentera

När frågan om våldsutsatthet har ställts ska detta dokumenteras i separat anteckning i patientjournalen. Dokumentera alltid patientens svar och eventuellt vidtagna åtgärder. Dokumentation är ett viktigt underlag vid en eventuell polisanmälan, nu eller vid något senare tillfälle. Vid fysiska skador, dokumentera typ av skada, skadans storlek och lokalisation. Termen Våldsutsatthet, som är beslutad nationellt, gäller för våldsutsatta i nära relationer och ska användas vid alla möten med patienter där våldsutsatthet identifierats.

Menprövningsanteckning

Anteckningen om våldsutsatthet finns i Menprövningsanteckningen. Det medför att patienten inte kan se anteckningen via "Journal via nätet". Syftet är att undvika exponering av information i den relation där våld och hot kan förekomma. Det är därför av största vikt att våldsutsatthet dokumenteras på ett korrekt sätt och i rätt anteckningstyp i journalen.

Hänvisa vuxna

Socialtjänsten

Kommunens socialtjänst kan erbjuda rådgivning, stödsamtal, ekonomiskt bistånd och hjälp med skyddat boende. Socialtjänsten kan också förmedla kontakt med lokala kvinnojourer. Hjälpn ska anpassas efter individens särskilda behov och tolkhjälp finns vid behov.

Polisen

Polisanmälan av våld i nära relation kan göras av den våldsutsatta själv eller av hälso- och sjukvårdspersonal. Det bästa är om den som är utsatt själv anmäler. Om patienten inte vill polisanmäla, kan man i fall där påföljden är mer än ett års fängelse, frångå sekretessen och anmäla från vårdens sida. Vid tveksamhet kan polis eller åklagare rådfrågas utan att patientens identitet röjs. Att göra en polisanmälan kan vara ett viktigt steg mot att få våldet att upphöra. Ring 114 14 för rådgivning eller 112 om det är akut.

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet arbetar på regeringens uppdrag med att höja kunskapen på nationell nivå om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.

NCK driver den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen (tel 020-50 50 50)

Kvinnojouren

Kvinnojouren är en helt fristående ideell organisation. Jouren består av kvinnor som kan hjälpa andra kvinnor vid rädsla, hot, misshandel, våldtäkt och med sina barn. Vid kontakt med kvinnojouren är man anonym och registreras inte.

Brottsoffermyndigheten

Brottsoffermyndighetens uppdrag är att se till brottsoffers rättigheter, intressen och behov. Det är Brottsoffermyndigheten som beslutar om ersättning till brottsoffer och hur pengar ur

Mottagningsgruppen Barn- och familjeenheten

Telefon: 0611-34 83 05, 0611-34 83 94

Kontaktuppgifter Timrå kommun

Socialtjänsten/Vuxenstöd: Mottagningen, 0200-130980, fax: 060572103

Socialtjänsten/Vuxenstöd: Johanna Törnberg, 060-163197, 0702851968

Socialtjänsten/Vuxenstöd: Maria Lundin, 060-163322, 070-5462603

Kontaktuppgifter Sundsvalls kommun

From:

<http://miraculix.tvc/wiki/> - **Premicare Wiki**

Permanent link:

http://miraculix.tvc/wiki/doku.php?id=pv:vald_i_nara_relationerLast update: **2022/06/07 09:10**